

Hon vågar att komma nära med hjälp av kameran. Nu möter du henne en gång i månaden i NWT:s Helg. Filmaren Sara Broos hittar inspiration i Berlin men hjärtat och livet finns i Fryksdalen.

Om det naturliga och det konstruerade

Det finns idéer och föreställningar om Paris, som romantiskt och vackert. Men Paris är mitt i allt det sensuella också skitigt, rörigt och kaotiskt. En skönhet som är levande, skev, oförutsägbar och full av kontraster.

Jag läser en artikel i DN av Fredrik Strage om hur Stockholm alltmer verkar utvecklas till en själlös, stillsam, förutsägbar och kontrollerad stad. Konsertlokaler stängs ner, allt som stör ska bort, det skeva och störande som inte passar in i en förbestämd form. Joakim Thåström sjunger om en "Vacker död stad".

När jag åker omkring på slingrande små vägar genom Toscanas böljande landskap med vallmo och hisnande vyer känns det som att befinna sig mitt i en målning. Ett landskap som inte bjuder in att beträda, bara betrakta på avstånd. Det är vackert, men det berör mig inte. Jag har sett målningar, vykort på dessa kullar, känner motiven väl. Kanske är det just det som gör att något känns fel. Att det redan finns en fabricerad bild, en romantiserad idé om denna plats, en exploatering, som fråntar mig min egen genuina upplevelse och tolkning. Där verkligheten exakt motsvarar reproduktionerna av den. Inga överraskningar, ingenting skevt.

Formerna på buskarna, till och med molnen på himlen tycks perfekt formade för att matcha det jämngröna gräset. Tänker att det är något fel på mig som inte kan uppskatta denna skönhet. I de små byarna jag besöker är fönstren tillstängda, kullerstensgatorna ödsliga bortsett från några gatukatter och någon enstaka turist. Men det är inte bara människorna som ger en plats liv, det är något annat, som inte går att beskriva.

"Pisa är inte fint längre", säger kvinnan som driver ett bed and breakfast i intilliggande charmiga staden Lucca. "Staden har förlorat sin själ, den lever inte. Här i Lucca är det skitigt, mer kaos. Här finns till och med ett helt museum tillägnat vansinnet och de dåraktiga". Jag går genom Pisa. Visst är det fina byggnader men samma butiker som överallt annars i världen. Turister i horder. Lutande tornet orkar jag inte ens ta mig ut för att se.

Längs kanalen Seine mitt i Paris sitter hundratals människor i olika åldrar som tagit med sig vin, bröd och ost och umgås, skattar, pratar, bråkar, älskar, gråter, lever. De som kan. Bara en kort promenad från Montmartre och Sacré-Cœur där brudparen blir fotograferade med hela staden som fond i det varma solljuset, ligger Porte De La Chapelle. Tältlägren under broarna med flyktingar från Kongo,

"Det är vackert, men det berör mig inte. Jag har sett målningar, vykort på dessa kullar, känner motiven väl. Kanske är det just det som gör att något känns fel", skriver Sara Broos om Toscanas landskap i veckans krönika.

FOTO: ALBERT STUMM/TT

Afghanistan, Syrien. Och baksidan är brutal, med så många utsatta eller brutna människor som bara försöker överleva dagen.

Jag reagerar på att Paris är dyrt, dyrare än Stockholm till exempel att äta och bo, mer som Oslo. Och tänker på den hårda verkligheten. Utbytet av varor och tjänster som pågår konstant. Det går fort. Tempot är högt. Alla utom jag, men till och med de hemlösa, verkar veta vart de är på väg. Rör sig mellan fasta punkter. En vänlig gest, ett leende i folkmassan. Den unga busschauffören som låter alla vänta för att hjälpa en hemlös man med sin kundvagn full av trasor, burkar och skräp in i bussen.

Ibland uppstår en förskjutning, man vet inte exakt vad det är. En svag förnimmelse, ett mörkt stråk som träder fram, något som klingar falskt. Dolda motiv. Miss-tänksamhet. Kan jag lita på dig?

Är ditt leende äkta eller vill du uppnå något? Ingenting är vad det verkar. Min norrländska väninna som bott i Paris i över tjugo år och är djupt engagerad i att hjälpa utsatta människor berättar om hur hon lärt känna flera av flyktingarna i tältlägret under Paris broar. Hon har blivit vän med flera av dem. En av de afghanska

männen ringde en dag och sa att han vill bryta kontakten eftersom han inte litade på henne. Han kunde inte förstå att hon vill hjälpa honom utan att få något tillbaka. Vad vill hon ha ut? Sex? Makt? Kontroll? Kommer hon kanske från säkerhetspolisen?

I en genomkommersialiserad värld där allt handlar om tjänster och utbyten blir man lätt miss-tänksam när någon är överdrivet omtänksam. Kan man göra saker utan egen vinning? Kan man vara god utan att vilja ha något tillbaka?

"Vi kommer att sakna dig", "Varför lämnar du oss?" Och så ständigt dessa omdömen. Berätta om din upplevelse av att få brevet levererat. "Kan vi ringa upp dig för en kundundersökning kring vårt bemötande?"

Uberchauffören som var så trevlig, berättade massa historier och skämtade, bjöd på sig själv.

Men innan jag fick lämna bilen ville han att jag skulle fylla i ett omdöme om honom på appen.

Vad vill jag säga med det här? Kanske något om det naturliga och det konstruerade. Det som känns äkta eller bara tillrättat, om det så gäller ett landskap, en plats en människa eller ett leende.

Sara Broos
sara.broos@nwt.se

